

بررسی وضعیت گردشگری ورزشی در شهر مشهد بر اساس تحلیل SWOT

عباس مهدی زاده^{۱*}، مهدی طالب پور^۲، مهرداد فتحی^۳

(تاریخ دریافت: ۱۳۹۲/۷/۳۰ تاریخ پذیرش: ۱۳۹۲/۱۱/۱۲)

چکیده

هدف پژوهش حاضر، بررسی وضعیت گردشگری ورزشی در شهر مشهد بر اساس تحلیل SWOT بود. نوع پژوهش توصیفی- تحلیلی بود که به روش پیمایشی انجام گردید. جامعه آماری تحقیق شامل ۱۰۵ نفر از اساتید دانشگاه، کارشناسان تربیت بدنی، کارشناسان گردشگری و راهنمایی تورهای گردشگری بود که همه افراد به عنوان نمونه انتخاب شدند. ابزار اندازه گیری، پرسشنامه ۴۹ سؤالی محقق ساخته بود که عوامل تأثیرگذار بر گردشگری ورزشی را در ۵ شاخص اقتصادی و بازاریابی، اجتماعی و فرهنگی، جاذبه‌های گردشگری، تجهیزات و رویدادهای ورزشی و خدمات را که به کمک اساتید دانشگاه و متخصصین حوزه گردشگری ورزش و با استفاده از روش دلfü، شناسایی شد، در قالب ۴ مؤلفه نقاطه قوت، نقاطه ضعف، فرصت‌ها و تهدیدها مورد مطالعه قرار داد. روایی پرسشنامه براساس ضریب کنдал $\alpha = 0.83$ و پایایی آن از طریق ضریب آلفای کرونباخ $\alpha = 0.89$ بدست آمد. جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها از روش‌های آمار توصیفی شامل فراوانی، درصد، میانگین و انحراف معیار و آمار استنباطی شامل آزمون t نک متغیره، آزمون فریدمن و آزمون تحلیل واریانس چند متغیره استفاده شد. نتایج پژوهش نشان داد از دیدگاه افراد مورد مطالعه، کیفیت اسکان در هتل‌ها مهم‌ترین نقطه قوت، عدم وجود افراد متخصص در پست‌های مختلف مهم‌ترین نقطه ضعف، وجود دادوستد و بازار وسیع در مشهد مهمترین فرصت و عدم وجود حامیان مالی ورزشی مهم‌ترین تهدید در زمینه گردشگری ورزشی در شهر مشهد می‌باشد. نتایج آزمون F در سطح $p < 0.05$ برای نقاطه قوت، نقاطه ضعف ورزشی مشاهده گردید که بین‌گر تفاوت معناداری بین دیدگاه گروه‌های مختلف کارشناسان در خصوص نقاطه قوت، نقاطه ضعف، فرصت‌ها و تهدیدهای گردشگری ورزشی در شهر مشهد نمی‌باشد؛ همچنین در اولویت‌بندی شاخص‌ها، شاخص اقتصادی و بازاریابی مؤثرتر از سایر شاخص‌ها در زمینه گردشگری ورزشی در شهر مشهد شناخته شد.

واژگان کلیدی

گردشگری، گردشگری ورزشی، شهر مشهد، تحلیل SWOT

۱. دانشجو کارشناسی ارشد تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات خراسان شمالی (نویسنده مسئول)
Email: mehdizadeh69@gmail.com

۲. دانشیار دانشگاه فردوسی مشهد
۳. استادیار دانشگاه فردوسی مشهد

مقدمه

جهانی برای دوره ۱۹۹۰-۲۰۱۰ حدود ۱/۴ درصد می باشد (پروخلیلی و استادی، ۱۳۸۶).

با توجه به لزوم تقویت و توسعه صنعت گردشگری برای دستیابی به اعتبار و جایگاه واقعی خود در سطح بین‌المللی، بایستی بخش‌های مختلف این صنعت را شناسایی کرد و به بخش‌های پر اهمیت تر توجه ویژه‌ای مبذول داشت. یکی از این بخش‌های مهم که قابلیت تبدیل به امر فرابخشی در صنعت گردشگری را دارد، ورزش است که از آن به عنوان گردشگری ورزشی ۲ نام برده می شود (محرم زاده و قیامی راد، ۱۳۸۷).

گردشگری به عنوان بزرگ‌ترین صنعت جهان و ورزش به عنوان یکی از صنایع بزرگ و با اهمیت در دنیای کنونی هستند که از تلفیق آنها یکی از شگفت‌انگیز ترین صنایع خدماتی مدرن به نام صنعت گردشگری ورزشی به وجود آمده است (معین فرد، ۱۳۸۹).

فلاحی و همکاران (۱۳۹۲)، در تحقیقی تحت عنوان «بررسی جاذبه‌های طبیعی مؤثر بر توسعه گردشگری ورزشی استان کردستان» نشان داد که به طور کلی استان کردستان دارای منابع طبیعی مستعد جذب گردشگران ورزشی است. بنابراین باید در جهت توسعه و فعال کردن توریسم زمستانی^۱ استان، از طریق ایجاد و احداث زیرساخت‌های مورد نیاز این رشتہ مانند پیست‌های اسکی و زیرساخت‌های حمل و نقل مرتبط با آن، تلاش‌هایی صورت گیرد. به این منظور شبکه ارتباطی استان، به ویژه مسیرهای منتهی به جاذبه‌های مهم گردشگری، باید توسعه داده و بهسازی شود. توسعه گردشگری کوه‌نوردی و تپه نوردی به عنوان یکی از قابلیت‌های ممتاز استان، از طریق تجهیز ارتفاعات مهم استان به پناهگاه و راه، ارائه امکانات و خدمات رفاهی مناسب برای اقامت گردشگران ورزشی و

صنعت گردشگری از دیرباز مورد توجه بشر بوده، امروزه نقش ویژه‌ای در اقتصاد جهانی به عهده دارد. علاوه بر آن، این صنعت عامل مؤثری در تعامل فرهنگ‌ها، گفتگوی تمدن‌ها، برقراری و تحکیم انس و الفت بین ملت‌هاست (پارسائیان و اعرابی، ۱۳۸۲). گردشگری و اقتصاد گردشگری در حال تبدیل شدن به یکی از اركان اصلی اقتصاد تجاری جهان است. افزون بر این بسیاری از برنامه‌های ریزان و سیاستگذاران توسعه نیز از صنعت گردشگری به عنوان رکن اصلی توسعه پایدار یاد می کنند (رکن الدین افتخاری و مهدوی، ۱۳۸۴).

در تفکر اسلامی، برای جهانگردی کارکردی خاص مورد توجه قرار گرفته است، به گونه‌ای که مسیر در زمین برای رسیدن به درکی بالا جهت ستایش قدرت مطلق و تأمل در نظام آفرینش خداوندگار باری تعالی از سفارش‌های مؤکد قرآنی است. دین میان اسلام هم در قرآن و هم در سنت به کرات به بعد تبادل فرهنگی و تعامل صلح آمیز ناشی از سفر اشاره فرموده است. در یک بررسی اجمالی در قرآن می توان آیاتی را در این رابطه مشاهده کرد. در آیه ۲۰ سوره عنکبوت می فرماید: ای رسول بگو به مردم که در زمین سیر کنید که خدا چگونه خلق را ایجاد کرده که خدا بر هر چیز تواناست (قرآن کریم).

صنعت گردشگری یکی از بخش‌های پر رونق اقتصادی دنیا می باشد و کشورهایی که توانسته اند با تجهیز خود از این صنعت بهره ببرند به همان میزان نیز از رشد اقتصادی برخوردار شده اند. گردشگری فعالیتی گسترده و فرابخشی است که به اشکال گوناگون در سطوح منطقه‌ای، ملی و بین‌المللی صورت می گیرد. برآوردهای سازمان جهانی گردشگری^۲ نشان می دهد میانگین نرخ رشد گردشگری

2. Sport Tourism
3. Winter Tourism

1. World Tourism Organization (WTO)

از قطب‌های گردشگری ورزشی (حدائق در سطح ملی و منطقه‌ای) را دارا می‌باشد.

اما متأسفانه محققان در ارزیابی‌های انجام شده صنعت گردشگری در مشهد را دچار پاره‌ای از نقایص و کاستی‌ها دانسته‌اند، چنانکه سقایی و همکاران (۱۳۸۸) در رابطه با بررسی مدیریت گردشگری در کلانشهر مشهد بیان می‌کنند: در واقع ما با نقاط ضعف و تهدیدهای بسیاری رو به رو هستیم که نشان از ناکارآمدی مدیریت گردشگری در این کلانشهر است. آنچه شکل‌دهنده این وضعیت است گونه‌ای از مدیریت پراکنده با استراتژی‌های متفاوت است که سبب موازی کاری‌های بسیاری شده است (سقایی و مافی، ۱۳۸۸)؛ همچنین رحیم‌نیا و همکاران (۱۳۹۰) عنوان می‌کنند در بسیاری از زمینه‌ها هنوز از توانمندی‌های گردشگری استان به گونه‌ای شایسته استفاده نشده است و در برخی موارد ضعف‌هایی عمدۀ دیده می‌شود که می‌باید برای رفع آنها برنامه‌ریزی کرد (رحیم‌نیا و همکاران، ۱۳۹۰).

در زمینه گردشگری ورزشی، علی‌رغم حضور تیم‌های ورزشی و ورزشکاران مشهدی در تورنمنت‌ها و لیگ‌های مختلف کشوری، آسیایی و حتی جهانی به نظر می‌رسد مشهد با کاستی‌ها و مشکلات فراوانی رو به رو بوده است؛ که یکی از عمدۀ ترین این مشکلات کمبود فضاهای و امکانات ورزشی استاندارد می‌باشد. طبق اظهارات مدیر کل تربیت بدنی استان خراسان رضوی سرانه فضای ورزشی متعلق به تربیت بدنی استان خراسان رضوی ۰/۱۳ مترمربع بود که اکنون به ۰/۳ متر مربع رسیده است. از ابتدای تأسیس تربیت بدنی در سال ۱۳۵۰ تا سال ۱۳۸۵ تنها ۰/۱۳ مترمربع فضای ورزشی ساخته شده بود که توسعه سرانه داشته است. ولی با این اظهارات باز هم این سرانه نسبت به سرانه استاندارد پایین بوده و جوابگوی ورزشکاران نمی‌باشد (خبرگزاری مهر، ۱۳۹۲/۰۵/۰۳).

تأسیس کمپ‌ها و اردوگاه‌های ورزشی در مناطق خوش آب و هوای استان، برای جذب تیم‌های ورزشی مختلف که در دوره‌های آماده‌سازی هستند، پیشنهاد می‌شود (فلاحتی و همکاران، ۱۳۹۲).

اصفهانی و همکاران (۲۰۰۹)، در پژوهشی تحت عنوان «تحلیل عوامل اثرگذار بر توسعه گردشگری ورزشی داخلی و خارجی ایران» و ارائه مدل استراتژیک، به این نتیجه رسیدند: در گردشگری ورزشی داخلی مهمترین شاخص‌ها به ترتیب شامل خدمات، امنیت و جاذبه‌های گردشگری می‌باشد و در گردشگری ورزشی خارجی مهم‌ترین عوامل به ترتیب امنیت، تجهیزات و تسهیلات و رویدادهای ورزشی می‌باشد. همچنین گردشگری ورزشی در ایران در محدوده فرصت‌ها و نقاط ضعف نمودار SWOT (اصفهانی و همکاران، ۲۰۰۹).

جان شانک (۲۰۰۹)، پژوهشی با عنوان تبیین مدل میزان رضایت‌مندی از ادراک کیفیت خدمات بر گردشگران ورزشی را انجام داد. در مدل ارائه شده به این نتیجه رسید که دسترسی نسبت به دیگر عوامل تأثیر کمتری در رضایت‌مندی گردشگران ورزشی از کیفیت خدمات ارائه شده دارد (شانک، ۲۰۰۹).

مشهد به دلیل داشتن آثار و ابنیه مذهبی، تاریخی و فرهنگی و برخورداری از فرهنگ و سنت اصیل و جاذبه‌های گردشگری از دیر باز مورد توجه گردشگران داخلی و خارجی بوده است و امروزه نیز به عنوان پایتخت مذهبی جهان تشیع یاد می‌شود. این شهر با شهرهای لاھور و کراچی پاکستان، اورومچی در چین و کربلا و نجف عراق دارای پیوند خواهر خواندگی است و این خود، گویای اهمیت شهر مشهد از منظر بین‌المللی می‌باشد. از سوی دیگر با توجه به پیشرفت ورزش مشهد در سطح ملی و منطقه‌ای و وجود تشکیلات نسبتاً مناسب ورزشی در شهر مشهد به نظر می‌رسد این شهر، پتانسیل تبدیل شدن به یکی

دانشگاه و متخصصین حوزه گردشگری و ورزش و با استفاده از روش دلفی و طی سه مرحله (تاز، آنتی تاز، و سنتر)، شناسایی شد، در قالب نقاط قوت، نقاط ضعف، فرصت ها و تهدیدها اندازه گیری نمود. پایابی پرسشنامه از طریق ضریب آلفای کرونباخ مورد محاسبه قرار گرفت که ضریب 0.89 به دست آمد. در پژوهش حاضر، از شاخص های آمار توصیفی شامل فراوانی، درصد، میانگین و انحراف معیار، استفاده شد. به منظور تحلیل استنباطی داده های به دست آمده از ابزار اندازه گیری، از روش های آمار استنباطی شامل آزمون t تک متغیره، آزمون فریدمن و آزمون تحلیل واریانس چند متغیره (مانوا) استفاده شد.

یافته های پژوهش

در تحلیل استنباطی به منظور بررسی سطح معناداری نقاط قوت، نقاط ضعف، فرصت ها و تهدیدهای موجود در شهر مشهد در زمینه گردشگری ورزشی از آزمون « t » در سطح $0.05 = \alpha$ استفاده شد، با توجه به این که میانگین های حاصله در بیشتر موارد بزرگتر از حد متوسط (3) بوده و t حاصله نیز از مقدار بحرانی جدول بزرگتر بود، بنابراین می توان نتیجه گرفت بیشتر گویی های مطرح شده در قالب نقاط قوت، نقاط ضعف، فرصت ها و تهدیدها مورد تأیید کارشناسان می باشد.

روش شناسی پژوهش

پژوهش حاضر پژوهشی توصیفی- تحلیلی است که به روش پیمایشی انجام شده است. با توجه به این که اهداف و متغیرهای پژوهش و به دنبال آن سؤالات مطرح شده در پرسشنامه کاملاً تخصصی بودند، پاسخگویان می باستی از جامعه ای با اطلاعات حرفه ای نسبتاً جامع انتخاب می شدند که شامل کلیه کارشناسان و صاحبظران در زمینه گردشگری ورزشی در شهر مشهد می شد و عبارت بودند از: اساتید دانشگاه (اساتید رشته تربیت بدنی و علوم ورزشی که همگی عضو هیأت علمی بودند)، کارشناسان تربیت بدنی اداره کل ورزش و جوانان استان خراسان رضوی و اداره تربیت بدنی ورزش و جوانان شهرستان مشهد، کارشناسان حوزه گردشگری سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان خراسان رضوی، و راهنمایان فعال تورهای گردشگری در مشهد در سال ۱۳۹۱ که سابقه هدایت تورهای ورزشی دارند، که تعداد کل آنها ۱۰۵ نفر بود. با توجه به محدودیت های موجود در انتخاب جامعه آماری، کل جامعه آماری به عنوان نمونه انتخاب شدند. ابزار اندازه گیری در این پژوهش پرسشنامه محقق ساخته 49 سؤالی بود که ۵ شاخص تأثیرگذار بر گردشگری ورزشی (شاخص اقتصادی و بازاریابی، شاخص اجتماعی و فرهنگی، شاخص حاذبه های گردشگری، شاخص تجهیزات و تسهیلات و رویدادهای ورزشی و شاخص خدمات و حمل و نقل) را که به کمک اساتید

جدول ۱. نتایج آزمون t تک متغیره، مقایسه میانگین موارد مربوط به نقاط قوت شهر مشهد در زمینه گردشگری ورزشی با سطح متوسط (3)

نقاط قوت گردشگری ورزشی در شهر مشهد	سطح متوسط	میانگین	انحراف معیار	t	سطح معناداری
۱. وجود مواد غذایی و آشامیدنی...	۳	۳/۷۹	۱/۰۱۵	۶/۹۴۰	۰/۰۰۱
۲. وجود امکانات بهداشتی و پزشکی	۳	۳/۵۲	۰/۹۹۳	۴/۷۲۷	۰/۰۰۱
۳. کیفیت اسکان در هتل ها	۳	۳/۹	۰/۹۳۶	۸/۶۰۱	۰/۰۰۱
۴. امنیت اجتماعی جهت برگزاری...	۳	۳/۸	۱/۰۲۴	۶/۹۸۹	۰/۰۰۱
۵. آب و هوای متنوع در فصول سال...	۳	۳/۷۲	۰/۹۲۷	۶/۹۹۲	۰/۰۰۱

۰/۰۰۱	۵/۵۲۸	۰/۹۵۱	۳/۵۹	۳	۶. ابیه تاریخی و آثار باستانی
۰/۰۰۱	۴/۴۲۸	۰/۸۸۴	۳/۴۴	۳	۷. تنوع در سنت‌ها و صنایع دستی
۰/۲۸۸	۱/۰۶۹	۰/۹۴۱	۳/۱۱	۳	۸. ارتباط کارکنان با گردشگران
۰/۲۱۳	۱/۲۵۶	۱/۰۶۹	۳/۱۵	۳	۹. برگزاری رقابت‌های مختلف ورزشی...
۰/۰۰۲	-۳/۱۶۱	۱/۰۹۷	۲/۶۱	۳	۱۰. اعتقاد مسئولین به استغال زایی از...
۰/۰۴۸	۲/۰۱۳	۱/۱۶۶	۳/۲۶	۳	۱۱. توانمندی اقتصاد بومی جهت سرمایه...
۰/۰۰۱	-۳/۳۹۳	۱/۰۸۷	۲/۵۹	۳	۱۲. سطح آگاهی مردم در خصوص...

جدول ۲. نتایج آزمون α تک متغیره، مقایسه میانگین موارد مربوط به نقاط ضعف شهر مشهد در زمینه گردشگری ورزشی با سطح متوسط (۳)

نقطه ضعف گردشگری ورزشی در شهر مشهد	سطح معناداری	t	انحراف معیار	میانگین	سطح متوسط
۱۳. بالا بودن سطح قیمت محصولات و هزینه...	۰/۰۷۱	۱/۸۲۸	۱/۰۴۰	۳/۲۱	۳
۱۴. عدم وجود سیستم کارت‌های اعتباری...	۰/۰۰۱	۳/۳۸۶	۱/۳۸۷	۳/۵۲	۳
۱۵. عدم انعکاس رویدادهای ورزشی در...	۰/۰۲۶	۲/۲۶۵	۰/۹۸۷	۳/۲۵	۳
۱۶. عدم همکاری و هماهنگی لازم بین...	۰/۰۰۱	۶/۷۶۴	۱/۱۰۷	۳/۸۴	۳
۱۷. عدم وجود افراد متخصص در پست‌های...	۰/۰۰۱	۸/۴۱۷	۱/۰۴۹	۳/۹۹	۳
۱۸. کیفیت وسایل نقلیه عمومی درون شهری...	۰/۰۱۲	۲/۵۷۴	۱/۰۸۶	۳/۳۱	۳
۱۹. عدم اختصاص اردوگاه‌های ویژه به...	۰/۰۰۱	۷/۱۱۷	۰/۹۹۰	۳/۷۹	۳
۲۰. عدم امکان ورزشی-تفریحی مناسب در...	۰/۰۰۱	۴/۰۱۴	۱/۰۳۰	۳/۴۶	۳
۲۱. عدم وجود استانداردهای بین‌المللی در...	۰/۰۰۱	۶/۴۴۴	۱/۰۵۸	۳/۷۶	۳
۲۲. عدم استفاده از تکنولوژی روز دنیا در...	۰/۰۰۱	۶/۸۷۴	۱/۱۲۲	۳/۸۶	۳
۲۳. عدم اجرای همایش یا مراسم ویژه در...	۰/۰۰۱	۷/۰۷۰	۰/۹۸۱	۳/۷۸	۳
۲۴. عدم مشارکت بخش خصوصی در...	۰/۰۰۱	۸/۶۳۰	۱/۰۴۹	۴/۰۱	۳
۲۵. عدم وجود وب سایت‌های مختلف در...	۰/۰۰۱	۷/۳۵۸	۰/۸۹۶	۳/۷۴	۳
۲۶. عدم بهره‌گیری از نمایش‌های زنده یا...	۰/۰۰۱	۵/۷۷۷	۱/۰۸۴	۳/۷۰	۳
۲۷. عدم ارائه تبلیغات گردشگری ورزشی...	۰/۰۰۱	۸/۳۵۰	۰/۹۹۱	۳/۹۲	۳
۲۸. عدم انجام بازاریابی علمی با کمک...	۰/۰۰۱	۷/۴۲۷	۱/۱۲۹	۳/۹۴	۳
۲۹. عدم برگزاری سمینارهای علمی...	۰/۰۰۱	۶/۳۳۵	۱/۱۳۰	۳/۸۰	۳
۳۰. عدم انتشار اطلاعات مربوط به...	۰/۰۰۱	۶/۰۲۵	۱/۰۵۸	۳/۷۱	۳

جدول ۳. نتایج آزمون α تک متغیره، مقایسه میانگین موارد مربوط به فرصت‌های موجود در شهر مشهد در زمینه گردشگری ورزشی با سطح متوسط (۳)

فرصت‌های گردشگری ورزشی در شهر مشهد	سطح معناداری	t	انحراف معیار	میانگین	سطح متوسط
۳۱. قرار گرفتن مشهد از لحاظ جغرافیایی در...	۰/۰۰۱	۶/۰۱۱	۱/۰۷۹	۳/۷۲	۳
۳۲. موقعیت مشهد در عرصه ورزش کشور	۰/۰۰۱	۴/۶۸۴	۰/۹۵۵	۳/۵۰	۳
۳۳. دسترسی آسان به راه‌های شوese	۰/۰۰۱	۶/۳۸۹	۰/۹۶۳	۳/۶۹	۳

بررسی وضعیت گردشگری ورزشی در شهر مشهد بر اساس تحلیل SWOT

۰/۰۰۱	۵/۴۷۴	۰/۸۹۹	۳/۵۵	۳	۳۴. افزایش استقبال عمومی مردم از...
۰/۰۰۱	۳/۹۶۷	۱/۰۴۳	۳/۴۶	۳	۳۵. برگزاری دوره های مربیگری و داوری...
۰/۲۱۱	۱/۲۶۱	۱/۱۵۲	۳/۱۶	۳	۳۶. افزایش توجه دولت به سرمایه گذاری...
۰/۰۰۱	۹/۴۶۰	۰/۸۵۱	۳/۹۰	۳	۳۷. وجود داد و ستد و بازار وسیع در مشهد
۰/۰۰۱	۳/۹۰۸	۱/۰۳۰	۳/۴۵	۳	۳۸. ترویج فرهنگ و سنت ها با حضور...
۰/۰۰۱	۵/۴۰۹	۰/۸۲۷	۳/۵۰	۳	۳۹. برپایی نمایشگاه های متنوع در زمینه...

جدول ۴. نتایج آزمون t تک متغیره، مقایسه میانگین موارد مربوط به تهدیدات موجود در شهر مشهد در زمینه گردشگری ورزشی با سطح متوسط (۳)

تهدیدات گردشگری ورزشی در شهر مشهد	سطح متوسط	میانگین	انحراف معیار	t	سطح معناداری
۴۰. عدم جذب سرمایه های خارجی در ...	۴/۲۲	۰/۹۰۰	۱۲/۱۷۸	۰/۰۰۱	
۴۱. عدم وجود حامیان مالی ...	۴/۳۵	۰/۷۴۸	۱۶/۱۴۳	۰/۰۰۱	
۴۲. افزایش انواع آلودگی ها (هوای صوتی و ...	۳/۵۶	۱/۰۵۴	۴/۷۷۵	۰/۰۰۱	
۴۳. وجود برخی تعصبات مذهبی - ...	۴	۰/۹۸۱	۹/۱۱۹	۰/۰۰۱	
۴۴. وجود تبلیغات منفی در خارج از کشور	۳/۶۹	۱/۰۲۶	۵/۹۹۲	۰/۰۰۱	
۴۵. عدم وضوح در سیاست گذاری و ...	۴/۰۸	۰/۸۶۸	۱۱/۰۷۵	۰/۰۰۱	
۴۶. ضعف در ناوگان حمل و نقل هوایی	۳/۳۸	۱/۱۰۷	۳/۰۳۱	۰/۰۰۳	
۴۷. ضعف در ناوگان حمل و نقل ریلی ...	۳/۲۲	۱/۰۴۳	۱/۹۲۹	۰/۰۵۷	
۴۸. عدم وجود تسهیلات ویژه برای ...	۳/۵۵	۰/۹۸۰	۵/۰۲۲	۰/۰۰۱	
۴۹. نوسان پول رایج کشور در مقابل ...	۴/۱۰	۰/۹۳۶	۱۰/۵۱۲	۰/۰۰۱	

bastani, وجود امکانات بهداشتی و پزشکی، تنوع در سنت ها و صنایع دستی، توامندی اقتصاد بومی جهت سرمایه گذاری در گردشگری، برگزاری رقابت های مختلف ورزشی در چارچوب لیگ های متفاوت، ارتباط کارکنان با گردشگران، اعتقاد مسئولین به اشتغال زایی از طریق صنعت گردشگری و سطح آگاهی مردم می باشد.

همچنین به منظور اولویت بندی گویه ها از آزمون فریدمن استفاده شد. نقاط قوت شهر مشهد در زمینه گردشگری ورزشی به ترتیب اهمیت شامل کیفیت اسکان در هتل ها، امنیت اجتماعی جهت برگزاری رقابت های ورزشی، وجود مواد غذایی و آشامیدنی مناسب با سلیقه های مختلف گردشگران، آب و هواي متنوع در فصول سال جهت برگزاری رویدادهای مختلف ورزشی، اینیه تاریخی و آثار

جدول ۵. نتایج آزمون فریدمن، اولویت بندی گویه های مربوط به نقاط قوت در زمینه گردشگری ورزشی در شهر مشهد

رتبه	نقاط قوت گردشگری ورزشی در شهر مشهد	میانگین رتبه ای	df	آزمون فریدمن	سطح معناداری
اول	کیفیت اسکان در هتل ها	۸/۵۱	۱۱	۱۹۹/۸۸۵	۰/۰۰۱
	امنیت اجتماعی جهت برگزاری...	۸/۲۳			
	وجود مواد غذایی و آشامیدنی...	۸/۰۴			

ادامه جدول ۵. نتایج آزمون فریدمن، اولویت بندی گویه‌های مربوط به نقاط قوت در زمینه گردشگری ورزشی در شهر مشهد

رتبه	نقاط قوت گردشگری ورزشی در شهر مشهد	میانگین رتبه ای	df	آزمون فریدمن	سطح معناداری	
چهارم	آب و هوای متنوع در فصول سال...	۷/۵۴	۱۱	۰/۰۰۱	۱۹۹/۸۸۵	
پنجم	ابنیه تاریخی و آثار باستانی	۷/۰۶				
ششم	وجود امکانات بهداشتی و پزشکی	۶/۹۵				
هفتم	تنوع در سنت‌ها و صنایع دستی	۶/۵۲				
هشتم	توانمندی اقتصاد بومی جهت سرمایه...	۶/۰۰				
نهم	برگزاری رقابت‌های مختلف ورزشی...	۵/۶۷				
دهم	ارتباط کارکنان با گردشگران	۵/۵۷				
یازدهم	اعتقاد مسئولین به اشتغال زایی از...	۳/۹۹				
دوازدهم	سطح آگاهی مردم در خصوص...	۳/۹۲				

نمودار ۱. اولویت بندی گویه‌های مربوط به نقاط قوت در زمینه گردشگری ورزشی در شهر مشهد

استفاده از تکنولوژی روز دنیا در برگزاری مسابقات ورزشی، عدم همکاری و هماهنگی لازم بین سازمان‌ها و نهادهای مختلف در زمینه گردشگری ورزشی، عدم برگزاری سمینارهای علمی-تخصصی در زمینه گردشگری ورزشی، عدم وجود وب سایت‌های مختلف در خصوص مسائل فرهنگی-ورزشی، عدم اختصاص اردوگاه‌های

نقاط ضعف شهر مشهد در زمینه گردشگری ورزشی به ترتیب اهمیت شامل عدم وجود افراد متخصص در پست‌های مختلف، عدم مشارکت بخش خصوصی در زمینه گردشگری ورزشی، عدم انجام بازاریابی علمی با کمک متخصصین و تکنولوژی روز در زمینه گردشگری ورزشی، عدم ارائه تبلیغات گردشگری ورزشی توسط رسانه‌ها، عدم

بررسی وضعیت گردشگری ورزشی در شهر مشهد بر اساس تحلیل SWOT

رویدادهای ورزشی، عدم وجود سیستم کارت‌های اعتباری جهانی در خودپردازها و مراکز فروش، عدم امکان ورزشی-تفریحی مناسب در شهر، کیفیت وسایل نقلیه عمومی درون شهری، بالا بودن سطح قیمت محصولات و هزینه ارائه خدمات، عدم انعکاس رویدادهای ورزشی در رسانه‌ها می‌باشد.

ویژه به گردشگران ورزشی، عدم وجود استانداردهای بین‌المللی در ورزشگاه‌ها و سالن‌های ورزشی، عدم اجرای همایش یا مراسم ویژه در برگزاری رویدادهای ورزشی، عدم بهره‌گیری از نمایش‌های زنده یا اجرای موسیقی سنتی در برگزاری رقابت‌ها، عدم انتشار اطلاعات مربوط به رویدادهای ورزشی و مراسم جانبی آن قبل از برگزاری

جدول ۶. نتایج آزمون فریدمن، اولویت بندی گویه‌های مربوط به نقاط ضعف در زمینه گردشگری ورزشی در شهر مشهد

رتبه	نقاط ضعف گردشگری ورزشی در شهر مشهد	میانگین رتبه‌ای	df	آزمون فریدمن	سطح معناداری
اول	عدم وجود افراد مختص در پست...	۱۱/۲۸			
دوم	عدم مشارکت بخش خصوصی در...	۱۱/۱۷			
سوم	عدم انجام بازاریابی علمی با کمک...	۱۰/۸۰			
چهارم	عدم ارائه تبلیغات گردشگری...	۱۰/۷۰			
پنجم	عدم استفاده از تکنولوژی روز دنیا...	۱۰/۴۷			
ششم	عدم همکاری و هماهنگی لازم بین...	۱۰/۲۲			
هفتم	عدم برگزاری سمینارهای علمی...	۱۰/۰۴			
هشتم	عدم وجود وب سایت‌های مختلف...	۹/۷۶			
نهم	عدم اختصاص اردوگاه‌های ویژه به...	۹/۶۹			
دهم	عدم وجود استانداردهای بین‌المللی...	۹/۶۹			
یازدهم	عدم اجرای همایش یا مراسم ویژه...	۹/۵۴			
دوازدهم	عدم بهره‌گیری از نمایش‌های زنده...	۹/۵۳			
سیزدهم	عدم انتشار اطلاعات مربوط به...	۹/۳۸			
چهاردهم	عدم وجود سیستم کارت‌های...	۹/۱۱			
پانزدهم	عدم امکان ورزشی-تفریحی مناسب...	۸/۰۱			
شانزدهم	کیفیت وسایل نقلیه عمومی درون...	۷/۵۸			
هفدهم	بالا بودن سطح قیمت محصولات و...	۷/۰۹			
هجدهم	عدم انعکاس رویدادهای ورزشی در...	۶/۹۶			

نمودار ۲. اولویت بندی گویه‌های مربوط به نقاط ضعف در زمینه گردشگری ورزشی در شهر مشهد

عمومی مردم از رویداهای ورزشی، برپایی نمایشگاه‌های متنوع در زمینه‌های مختلف، ترویج فرهنگ و سنت‌ها با حضور گردشگران ورزشی، برگزاری دوره‌های مریگری و داوری مختلف و افزایش توجه دولت به سرمایه‌گذاری در بخش گردشگری می‌باشد.

فرصت‌های موجود در شهر مشهد در زمینه گردشگری ورزشی به ترتیب اهمیت شامل وجود داد و ستد و بازار وسیع در مشهد، قرار گرفتن مشهد از لحاظ جغرافیایی در شمال شرقی کشور، دسترسی آسان به راه‌های شوسه، موقعیت مشهد در عرصه ورزش کشور، افزایش استقبال

جدول ۷. نتایج آزمون فریدمن، اولویت بندی گویه‌های موجود در زمینه گردشگری ورزشی در شهر مشهد

رتبه	فرصت‌های گردشگری ورزشی در شهر مشهد	میانگین رتبه‌ای	آزمون فریدمن	سطح معناداری
۰/۰۰۱	وجود داد و ستد و بازار وسیع در مشهد	۵/۹۳	۴۱/۲۲۴	۸
	قرار گرفتن مشهد از لحاظ جغرافیایی در...	۵/۹۳		
	دسترسی آسان به راه‌های شوسه	۵/۳۶		
	موقعیت مشهد در عرصه ورزش کشور	۴/۹۵		
	افزایش استقبال عمومی مردم از...	۴/۹۲		
	برپایی نمایشگاه‌های متنوع در زمینه...	۴/۷۹		
	ترویج فرهنگ و سنت‌ها با حضور...	۴/۷۷		
	برگزاری دوره‌های مریگری و داوری...	۴/۷۴		
نهم	افزایش توجه دولت به سرمایه‌گذاری...	۳/۹۱		

بررسی وضعیت گردشگری ورزشی در شهر مشهد بر اساس تحلیل SWOT

نمودار ۳. اولویت بندی گویه های مربوط به فرست های موجود در زمینه گردشگری ورزشی در شهر مشهد

تعصبات مذهبی-اجتماعی در میان مردم، وجود تبلیغات منفی در خارج از کشور، افزایش انواع آلودگی ها (هواء، صوتی و...)، عدم وجود تسهیلات ویژه برای صدور روادید و امور گمرکی گردشگران، ضعف در ناوگان حمل و نقل هوایی و ضعف در ناوگان حمل و نقل ریلی برون شهری می باشند.

تهدیدهای موجود در شهر مشهد در زمینه گردشگری ورزشی به ترتیب اهمیت شامل عدم وجود حامیان مالی ورزشی (اسپانسرها)، عدم جذب سرمایه های خارجی در زمینه گردشگری ورزشی، نوسان پول رایج کشور در مقابل ارزهای خارجی، عدم وضوح در سیاست گذاری و قوانین اجرایی در خصوص گردشگری ورزشی، وجود برخی

جدول ۸. نتایج آزمون فریدمن، اولویت بندی گویه های مربوط به تهدیدهای موجود در زمینه گردشگری ورزشی در شهر مشهد

ردیف	تهدیدهای گردشگری ورزشی در شهر مشهد	میانگین رتبه ای	df	آزمون فریدمن	سطح معناداری
۰/۰۰۱	عدم وجود حامیان مالی ورزشی (اسپانسرها)	۷/۰۴	۹	۱۲۹/۱۹۹	
	عدم جذب سرمایه های خارجی در...	۶/۵۶			
	نوسان پول رایج کشور در مقابل ...	۶/۳۶			
	عدم وضوح در سیاست گذاری و ...	۶/۳۱			
	وجود برخی تعصبات مذهبی - ...	۶/۰۴			
	وجود تبلیغات منفی در خارج از کشور	۵/۰۱			
	افزایش انواع آلودگی ها (هواء، صوتی و ...)	۴/۸۸			
	عدم وجود تسهیلات ویژه برای ...	۴/۵۹			
	ضعف در ناوگان حمل و نقل هوایی	۴/۲۹			
	ضعف در ناوگان حمل و نقل ریلی ...	۳/۹۲			

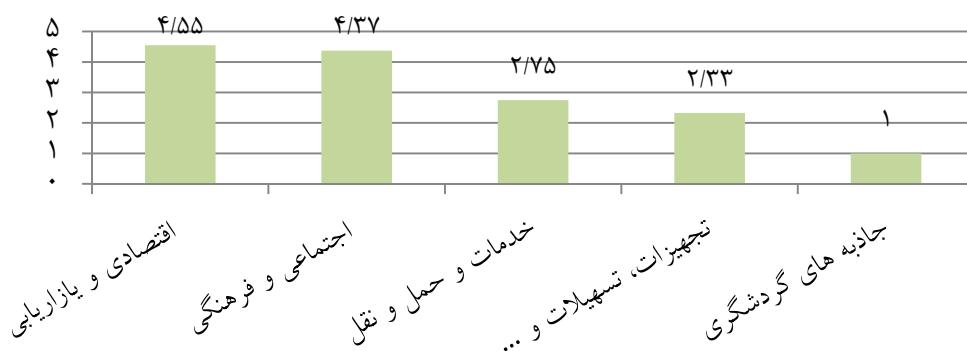

نمودار ۴. اولویت بندی گویه‌های موجود در زمینه گردشگری ورزشی در شهر مشهد

در خصوص شاخص‌های مطرح شده به ترتیب اهمیت،
شاخص اقتصادی و یازاریابی، شاخص اجتماعی و فرهنگی،
گردشگری بر گردشگری ورزشی در شهر مشهد تأثیرگذار
شاخص خدمات و حمل و نقل، شاخص تجهیزات،
شاخص خدمات و حمل و نقل، شاخص جاذبه‌های
می باشد.

جدول ۹. نتایج آزمون فریدمن، اولویت بندی پنج شاخص تأثیرگذار بر گردشگری ورزشی در شهر مشهد

سطح معناداری	آماره فریدمن	df	میانگین رتبه‌ای	اولویت بندی
۰/۰۰۱	۲۸۳/۲۷	۴	۴/۵۵	اقتصادی و یازاریابی
			۴/۳۷	اجتماعی و فرهنگی
			۲/۷۵	خدمات و حمل و نقل
			۲/۳۳	تجهیزات، تسهیلات و رویدادهای ورزشی
			۱	جاذبه‌های گردشگری

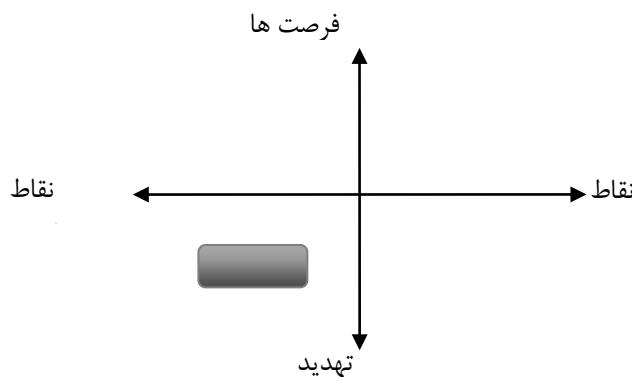
نمودار ۵. اولویت بندی پنج شاخص تأثیرگذار بر گردشگری ورزشی در شهر مشهد

در شهر مشهد، نقاط ضعف موجود از نقاط قوت موجود در اولویت بالاتری قرار دارند. بنابراین در نمودار SWOT، جایگاه گردشگری ورزشی شهر مشهد به سمت تهدیدها و نقاط ضعف تمایل پیدا می‌کند.

طبق نتایج حاصل در اولویت‌بندی مؤلفه‌های مورد مطالعه، در خصوص عوامل بیرونی تأثیرگذار بر گردشگری ورزشی در شهر مشهد، تهدیدهای موجود از فرصت‌های موجود در اولویت بالاتری قرار دارند. همچنین در خصوص عوامل درونی تأثیرگذار بر گردشگری ورزشی

جدول ۱۰. نتایج آزمون فربیدمن، اولویت‌بندی نقاط قوت، نقاط ضعف، فرصت‌ها و تهدیدها

اولویت‌بندی	میانگین رتبه‌ای	df	آزمون فربیدمن	سطح معناداری
نقاط ضعف	۳/۹۱	۳	۱۷۱/۱۱۳	۰/۰۰۱
نقاط قوت	۲/۵۶			
تهدیدها	۲/۲۴			
فرصت‌ها	۱/۲۹			

نمودار ۶. تمایل گردشگری ورزشی در شهر مشهد به تهدیدها و ضعف‌ها

مشهد در زمینه گردشگری ورزشی می‌باشد. بر همین اساس شهر مشهد برای رسیدن به جایگاه واقعی خود در زمینه گردشگری ورزشی و برآوردن نیازها و خواسته‌های گردشگران ورزشی، باید از تمامی امکانات بالقوه خود به نحو مطلوب استفاده نماید، همچنین شهر مشهد می‌تواند با بهره‌گیری از برنامه ریزی و مدیریت صحیح، ب عنوان یکی از قطب‌های گردشگری ورزشی در سطح بین‌المللی مطرح شود.

نتایج حاصل در خصوص نقاط ضعف شهر مشهد در زمینه

بحث و نتیجه گیری

از مزیت‌های موجود در عوامل درونی ناحیه مورد مطالعه، به عنوان نقاط قوت یاد می‌شود. یافته‌ها در خصوص نقاط قوت شهر مشهد در زمینه گردشگری ورزشی از دیدگاه افراد مورد مطالعه نشان داد: کیفیت اسکان در هتل‌ها، امنیت اجتماعی جهت برگزاری رقابت‌های ورزشی و وجود مواد غذایی و آشامیدنی مناسب با سلیقه‌های مختلف گردشگران به ترتیب مهم ترین نقاط قوت شهر

گردشگری ورزشی نشان داد که از نظر گروه‌های مورد مطالعه به ترتیب عدم جذب سرمایه‌های خارجی در زمینه گردشگری ورزشی، عدم وجود حامیان مالی ورزشی (اسپانسرها) و افزایش انواع آلودگی‌ها (هوای صوتی و...) مهم‌ترین تهدیدهای شهر مشهد در زمینه گردشگری ورزشی می‌باشند. امروزه نقش مسائل اقتصادی و حامیان مالی ورزشی در توسعه ورزش و بالطبع گردشگری ورزشی بسیار مهم و حیاتی توصیف می‌شود. وجود اسپانسرها موجب تزریق منابع مالی در ورزش شده و به دنبال آن پیشرفت ورزش حاصل خواهد شد که موجب استقبال بیشتر مردم از ورزش و وریدادهای ورزشی خواهد شد، به طوری که در کشورهای صنعتی و حتی نیمه صنعتی، دولت‌ها برای حکایت از ورزش، در قبال پذیرفتن حمایت مالی از باشگاه‌ها و رویدادهای ورزشی، بسته‌های تشویقی و معافیت‌های مالیاتی متنوعی را برای کارخانجات صنعتی و بنگاه‌های خدماتی در نظر می‌گیرند. همچنین، داشتن ناوگان حمل و نقل هوایی، ریلی و حتی دریایی ایمن و منظم، همراه با ارائه خدمات مناسب از الزامات دیگری است که برای توسعه گردشگری ورزشی مورد نیاز کشورها و شهرها می‌باشد.

همانگونه که مشاهده شد در زمینه اهمیت شاخص‌ها و میزان اثرگذاری آن‌ها به ترتیب، شاخص اقتصادی و یازاریابی، شاخص اجتماعی و فرهنگی، شاخص جاذبه‌های گردشگری، شاخص تجهیزات، تسهیلات و رویدادهای ورزشی و شاخص خدمات و حمل و نقل بر گردشگری ورزشی در شهر مشهد تأثیرگذار می‌باشد. دو شاخص اقتصادی و یازاریابی و اجتماعی و فرهنگی در زمینه گردشگری ورزشی در شهر مشهد در اولویت بالاتری نسبت به سایر شاخص‌ها قرار گرفته‌اند. این موضوع می‌تواند مؤید این مطلب باشد که در توسعه گردشگری ورزشی در شهر مشهد باید توجه بیشتری به این شاخص‌ها صورت گیرد.

گردشگری ورزشی از دیدگاه گروه‌های مورد مطالعه نشان داد عدم وجود افراد متخصص در پست‌های مختلف، عدم مشارکت بخش خصوصی در زمینه گردشگری ورزشی و عدم انجام بازاریابی علمی با کمک متخصصین و تکنولوژی روز در زمینه گردشگری ورزشی به ترتیب مهم ترین نقاط ضعف شهر مشهد در زمینه گردشگری ورزشی می‌باشند. همان‌گونه که مشاهده شد شهر مشهد در زمینه گردشگری ورزشی با نقاط ضعف زیادی روبه رو است به طوری که در اولویت بندی عوامل درونی، نقاط ضعف در اولویت بالاتری نسبت به نقاط قوت قرار دارند. برای برطرف کردن این نقاط ضعف، برنامه‌های ریزی صحیح و مشارکت و همکاری همه جانبه سازمان‌های مختلف ضروری و الزامی می‌باشد.

فرصت‌ها همیشه امکان حرکت روبرو به جلو به منظور نزدیک شدن به ایده آل‌ها را فراهم می‌کند. به همین منظور شهر مشهد می‌بایست از فرصت‌های بیرونی موجود استفاده نموده و با استفاده از آن‌ها در جذب گردشگران ورزشی اقدام کند. وجود داد و ستد و بازار وسیع در مشهد و قرار گرفتن مشهد از لحاظ جغرافیایی در شمال شرقی کشور به ترتیب مهم‌ترین فرصت‌های شهر مشهد در زمینه گردشگری ورزشی می‌باشند. افزایش توجه دولت و مجلس به گردشگری و تأکید بر کسب درآمدهای غیرنفتی و افزایش اقبال عمومی مردم از رویدادهای ورزشی به عنوان یک پدیده اجتماعی، بسترها سرمایه گذاری در زمینه گردشگری ورزشی را فراهم می‌آورد. لذا متولیان امر گردشگری ورزش در سیاست گذاری و برنامه‌های ریزی های کوتاه مدت و بلند مدت خود می‌توانند با در نظر گرفتن این فرصت‌ها به پیشرفت گردشگری ورزشی در کلان شهر مشهد کمک شایانی نمایند.

از محدودیت‌ها و تنگی‌های ناشی از عوامل بیرونی ناحیه مورد مطالعه، به عنوان تهدیدهای یاد می‌شود. یافته‌ها در خصوص تهدیدهای موجود در شهر مشهد در زمینه

بهبود کیفیت رقابت‌های ورزشی و به دنبال آن توسعه صنعت گردشگری ورزشی در شهر مشهد کمک کنند. همچین پیشنهاد می‌شود برای توسعه گردشگری ورزشی در مشهد در فرایند بازاریابی و تبلیغات، توجه بیشتری به شاخص جاذبه‌های گردشگری معطوف گردد و در برگزاری رویدادهای ورزشی، زمان بیشتری را به بازدید گردشگران ورزشی از جاذبه‌های گردشگری مشهد اختصاص دهند.

با توجه به یافته‌های پژوهش مبنی بر ضعف در بازاریابی علمی با کمک متخصصین و تکنولوژی روز، به مسئولین و متولیان امر گردشگری و ورزش در مشهد پیشنهاد می‌شود با استفاده از فناوری پیشرفته و با بهره‌گیری از متخصصین بازاریابی به توسعه صنعت گردشگری ورزشی در شهر مشهد کمک کنند و با تجهیز استادیوم‌ها و سالن‌های ورزشی به آخرین فناوری‌های ورزشی دنیا و همچنین تجهیز هیأت‌های ورزشی به امکانات پیشرفته ورزشی به

منابع

- پارسائیان، علی، اعرابی، سید محمد، (۱۳۸۲)، جهانگردی در چشم انداز جامع، تهران، دفتر پژوهش‌های فرهنگی.
- پور خلیلی، حمید رضا، استادی، حسین، (۱۳۸۶)، بررسی عوامل آمیخته بازاریابی در صنعت گردشگری استان، دانشگاه اصفهان (علوم انسانی)، (۲۶)، ۳۴-۱۹.
- خبرگزاری مهر، ۱۳۹۲/۰۵/۰۳، قابل دسترسی در سایت <http://www.mehrnews.com/>.
- رحیم نیا، فریبرز، فزانه حسن زاده، ژاله، (۱۳۹۰)، ارزیابی استراتژیک قابلیت‌های گردشگری داخلی و ارتباطی استان خراسان رضوی، بررسی‌های بازارگانی، (۵۱)، ۲۵-۱۶.
- رکن الدین افتخاری، علیرضا، مهدوی، داوود، (۱۳۸۴)، راهکارهای توسعه گردشگری روستایی با استفاده از مدل SWOT (نمونه موردنی: دهستان لوسان کوچک)، مدرس علوم انسانی، (۴۵)، ۳۰-۱.
- سقایی، مهدی، مافی، عزت‌الله، (۱۳۸۸)، کاربرد مدل MS-SWOT در تحلیل مدیریت گردشگری در شهر مشهد، جغرافیا و توسعه، (۱۳)، ۵۰-۲۷.
- فلاحتی احمد، حسنی احسان، کروی مهدی، (۱۳۹۲)، بررسی جاذبه‌های طبیعی مؤثر بر توسعه گردشگری ورزشی استان کردستان، مطالعات مدیریت ورزشی، (۱۷)، ۱۷۴-۱۵۹.
- قرآن کریم، سوره مبارکه عنکبوت، آیه ۲۰.
- محروم زاده، مهرداد، قیامی راد، امیر، (۱۳۸۷)، گردشگری ورزشی در ایران، تبریز، انتشارات سازمان میراث فرهنگی و گردشگری تبریز.
- معین فرد، محمدرضا، (۱۳۸۹)، گردشگری ورزشی، سبزوار، انتشارات دانشگاه تربیت معلم سبزوار.
- Esfahani, N., Goudarzi, M., Assadi, H. (2009). The Analysis of the factors affecting the development of Iran sport tourism and the presentation of a strategic model. World Journal of sport Sciences 2(2). 136-144.
- Shonk David, J. (2009). Perceptions of service quality, satisfaction and the intent to return among tourists attending a sporting event. The ohio state university.

The study of sport tourism Status in the city of Mashhad based on SWOT Analysis

Abbas Mehdizadeh^{1*}, Mehdi Talebpour², Mehrdad Fathi³

(Received: 22 October 2013   Accepted: 01 February 2013)

Abstract

The aim of the present survey was The study of sport tourism Status in the city of Mashhad based on SWOT Analysis. It was analytical- descriptive and performed in surveying method. The investigation statistic population was all the experts in the field of sport tourism in Mashhad city included professors, physical education experts, tourism experts and tourism tour leaders, that of this between, 105 selected as the sample in this investigation. The measurement tool was a 49-question, researcher-made questionnaire which studied the factors affecting the sport tourism in five indexes economic and marketing, social and cultural, tourism attractions, equipment and facilities and sport events and services, in four components strengths, weaknesses opportunities, and threats. The validity factor of the questionnaire was 0.83 through the krombach's coefficient. In order to analyse the data, the descriptive statistics methods including abundance, percentage, mean, and standard deviation and inferential statistics methods including single-variable t, the Freedman test, and multi- variate analysis of variance test were used. The results showed that from the view point of the individuals being studied, the quality of accommodations in Hotels as the most important strength, Lack of qualified personnel in different positions as the most important weakness, Despite of traded and vast market in Mashhad as the most important opportunity, and weakness in railway transportation as the most important threat, were in the field of sport tourism in Mashhad city. The results of F-test in the level of $P \leq 0.05$ for the strengths of 1.74, Weaknesses of 0.82 ,opportunities 0.23 and Threats 1.76 was observed, which indicate there isn't significant differences among the views of different groups of experts about the the strength, weaknesses, opportunities and threats of sports tourism in Mashhad. In prioritization of indexes the tourism attractions were more effective than the other indexes.

Keywords

Tourism, Sport tourism, Mashhad city, SWOT Analysis.

---

1. M.A. of Sport Management, Islamic Azad University, Khorasan Branch
2. Associate Professor in Sport Management, Ferdowsi University, Mashhad, Iran
3. Assistant Professor in Sport Management, Ferdowsi University, Mashhad, Iran

Email: a.mehdizadeh69@gmail.com